

Warszawa, 03-06-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.7203.5.2023.ŁK

Pani Paulina Hennig-Kłoska

Minister Klimatu i Środowiska

via ePUAP

Szanowna Pani Minister,

w ubiegłym roku prowadziłem korespondencję z poprzednim kierownictwem Ministerstwa Klimatu i Środowiska, dotyczącą problemu skutków nielegalnego podrzucania odpadów na prywatne nieruchomości. W aktualnym stanie prawnym, na zasadzie domniemania prawnego wynikającego z art. 3 ust. 1 pkt 19 in fine ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.), w razie nieustalenia „sprawcy” takiego czynu, odpowiedzialność administracyjną związaną ze składowaniem odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym ponosi w praktyce właściciel nieruchomości, na którą odpady podrzucano. Zgodnie bowiem z przywołanym uregulowaniem, domniemywa się, że posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości jest podmiot władający tą nieruchomością. Nieobalenie tego domniemania w toku procesu administracyjnego zmierzającego do nałożenia obowiązku usunięcia odpadów jest równoznaczne z obciążeniem tym obowiązkiem właściciela nieruchomości (art. 26 ust. 2 ustawy o odpadach).

We wspomnianej na wstępie korespondencji, nie kwestionując, jako takiej, zasady subsydiarnej odpowiedzialności władającego powierzchnią ziemi, na której nielegalnie zdeponowano odpady, zwracałem uwagę na przypadki, w których staje się ono źródłem sytuacji trudnych do zaakceptowania z perspektywy zasady sprawiedliwości społecznej. Przedstawiane mi przez obywateli sprawy wskazują, że dochodzi na jego podstawie do obciążania, sięgającymi znacznych kwot, kosztami usuwania odpadów

osób oczywiście „niewinnych” nielegalnego deponowania odpadów. Konstatacji takiej dostarczają wyniki prowadzonych – najczęściej z zawiadomień tychże osób – postępowań przygotowawczych, które nie prowadzą do ustalenia sprawców podrzucenia odpadów. Jako rozwiązanie tego problemu wskazywałem wprowadzenie mechanizmu uzyskania przez osoby, które znalazły się w takiej sytuacji, wsparcia finansowego ze środków publicznych. Istotnym argumentem na rzecz jego wprowadzenie jest przy tym fakt, że jednostki samorządu terytorialnego, znajdujące się w analogicznej sytuacji do wspomnianych osób (na należące do nich nieruchomości nieznanymi sprawcy podrzucili odpady), uzyskały możliwość wsparcia finansowego na usunięcie odpadów z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Biorąc pod uwagę, że na ostatnie skierowane w tej sprawie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska pismo nie otrzymałem odpowiedzi, w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1058), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o przedstawienie aktualnego stanowiska w omawianej materii. W załączeniu pozwalam sobie przekazać kopie dotychczasowej korespondencji w sprawie.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Pani Urszula Pasławska, Poseł na Sejm RP, Przewodnicząca Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Sejmu RP /via ePUAP/
2. Pan Stanisław Gawłowski, Senator RP, Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Senatu RP /via ePUAP/

Załączniki: 1 szt.